

Gökyüzü Günlüğü

Takımyıldız ve Yıldız Adları

Takımyıldızların ve yıldızların birbirinden ilginç adları var. Takımyıldızlar adlarını birtakım hayvanlardan, çeşitli araç ve gereçten ya da mitolojideki kahramanlardan alıyor.

Kış aylarında doğu ufku üzerindeki takımyıldızlar ve benzetildikleri varlıkların resimleri.

Stellarium

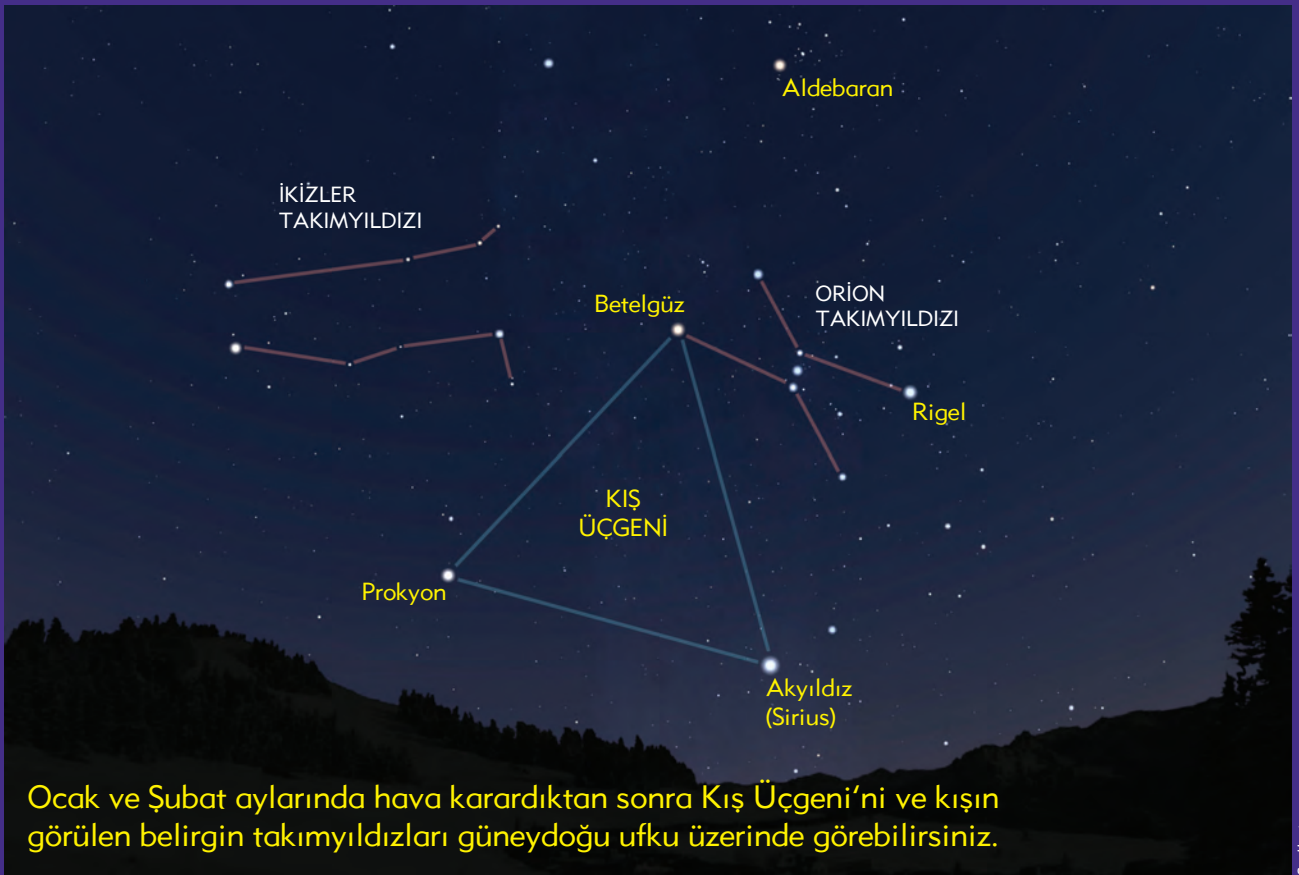
Takımyıldızlara adlarını genellikle Eski Yunanlar vermiş. Bu adlar çoğunlukla mitoloji kökenli. Orion, Perseus, Andromeda bunlardan birkaçı. Ancak Eski Yunanlar güney yarıküreden görülebilen bazı takımyıldızları göremiyorlardı. Bu nedenle güney yarıküreden görülebilen takımyıldızların adları sonradan oraya giden denizciler tarafından verilmiş. Böyle olunca bu takımyıldızların Pupa, Yelken, Karina, Pusula, Altılık gibi denizcilikle ilgili adları olmuş. Takımyıldız adlarının

tamamı sonradan Türkçeleştirilmiş. Ancak bazen Eski Yunanca adları da kullanılıyor. Örneğin Aslan yerine Leo, Büyük Ayı yerine Ursa Major, Kanatlı At yerine Pegasus denebiliyor. Parlak yıldızların adlarını genellikle Araplar vermiş. Bu nedenle yıldız adları çoğunlukla Arapça. Örneğin Arapça bir sözcük olan deneb "kuyruk" anlamına gelir. Deneb, Kuğu Takımyıldızı'nın en parlak yıldızının adıdır ve kuğunun kuyruğunu simgeler. Yıldız adları arasında

Eski Yunancadan gelenler de var. Çoban Takımyıldızı'nın en parlak yıldızı Arkturus bunlardan biri. Bu ad Eski Yunancada "ayı çobanı" anlamına gelir. Gökyüzünde Büyük Ayı Takımyıldızı'nın yakınında bulunduğu için ona bu ad verilmiş.

Yıldız adları çoğunlukla dilimize çevrilmeden kullanılıyor. Yalnızca kolay okunabilmeleri için biraz değiştirilmişler. Türkçe adları yaygın olarak kullanılan yalnızca iki yıldız var. Bunlar Akyıldız (Sirius) ve Kutupyıldızı (Polaris).

Ocak ve Şubat aylarında hava karardıktan sonra Kış Üçgeni'ni ve kışın görülen belirgin takımyıldızları güneydoğu ufku üzerinde görebilirsiniz.

Stellarium

Ay'ın Halleri

18 Ocak İlkdördün

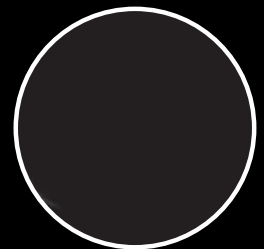
27 Ocak Dolunay

3 Şubat Sondördün

10 Şubat Yeniay

Alp Akoğlu